
Sobre la declaració de BIC de la finca 'Vila Marco' d'El Campello

Autor: Comissió de Llegat Històric
Aprovació: Ple de 28 de maig de 2008

Antecedents

Amb data 19 de desembre de 2007, número de registre 1229, tingué entrada al Consell Valencià de Cultura un escrit de l'Ajuntament del Campello sol·licitant un informe per a una possible declaració com Be d'Interés Cultural (B.I.C.) de la finca denominada VILA MARCO, situada en el terme municipal de l'esmentada població.

El President del C.V.C. va trametre l'escrit a la Comissió de Llegat Històric i Artístic el qual, en sessió ordinària del 7 de gener de 2008, encomana als consellers Srs. Ferrero Molina, de Soto Arándiga i Huguet Pascual la realització de l'informe. Aquests es posaren en contacte amb l'ajuntament, propietari de la finca, per tal de concertar una data i poder visitar-la. El dia 10 d'abril de 2008 es formalitza la visita, en la que els Srs. Consellers estigueren acompanyats per les regidores de cultura i patrimoni, per tècnics de cultura de l'ajuntament i també van poder dialogar amb l'alcalde de la població sobre el tema.

Consideracions

"Vila Marco" és un magnífic exemple de casona rural il·lustrada, situada en la Partida de Fabraquer del terme municipal del Campello en plena Horta d'Alacant. L'arquitecte Manuel Chápuli fou l'encarregat, al segle XIX, d'alçar els plànols de la casa, jardí i el conjunt de la finca que abastava una gran superfície fins el mar (aproximadament 17 km². de superfície). La propietat passà per distintes famílies burgeses alacantines fins parar, a inicis del S. XX, a mans del Cònsul honorari de França a Alacant, Renato Bardin, qui li imprimí un segell personal que engrandí amb les modes europees un conjunt ja important.

Renato Bardín introduí una escala lateral que amplià i dóna realç a l'ala est de la vivenda, reorganitzà el jardí amb intervencions de clara influència versallesca, encarregà a l'escultor Vicente Banyuls dos figures ("La Nit" i "La Marsellesa") que col·locà al jardí, i realitzà intervencions que ampliarien la sensació de palau rural de la finca.

Durant la Guerra Civil 1936-39 s'instal·là el Consulat de la República Argentina.

L'originalitat de casa i jardí ha fet que en alguna ocasió servís com escenari cinematogràfic. Diverses pel·lícules, entre elles "Noches de Casablanca" amb Sara Montiel, han estat rodades a la finca.

En la dècada de 1990, després de dividir-se la finca (una part conformada per l'actual Lycée Français d'Alacant), l'ajuntament es converteix en propietari de la major part del jardí i vivenda iniciant una etapa de consolidació i aprofitament social del conjunt. Es crea una escola de jardineria que ocupa una part de l'hort, a la vivenda es bastís una Escola-taller, al jardí s'inicien les batejades com "Nits internacionals" amb projeccions cinematogràfiques, exposicions d'art, concerts, mostres gastronòmiques, reunions, visites guiades, etc..... mantenint la finca amb tota l'estètica modernista i versallesca pròpia.

En definitiva "Vila Marco" esdevé un referent social i cultural amb una important activitat.

Conclusions

1).- "Vila Marco" és un conjunt que pel seu valor estètic, històric i patrimonial pot ser objecte de petició, per l'Ajuntament, d'inici del procés per a la declaració de Bé d'Interés Cultural (B.I.C.), procés que ha d'encetar l'Ajuntament del Campello dirigint-se a la Conselleria de Cultura de la Generalitat Valenciana. Però també el jardí presenta les condicions per ser declarat "Jardí Històric" i, igualment, algunes peces individualitzades de la finca (escultes de Bañuls o el pou amb estalactites) podrien acollir-se a figures de recolzament administratiu i jurídic de defensa del patrimoni.

2).- Sens dubte l'espai més necessitat d'intervenció és la casa, sobre tot l'interior, ja que el període de l'Escola-taller no va ser suficientment llarg com per poder concloure les intervencions imprescindibles de manteniment. Es en aquest cas on les ajudes institucionals o privades han de tindre un major protagonisme per tal de consolidar un edifici rellevant. Igualment seria convenient fondre les escultures de V. Banyuls en bronze, evitant així el deteriorament del ciment en el que estan ara erigides (es podrien guardar les actuals a l'interior de la casa i en l'exterior es col·locarien les noves de bronze).

3).- El present informe s'enviarà a l'Ajuntament del Campello, a la Federació Valenciana de Municipis i Províncies i a la Conselleria de Cultura.